

Jak zostać rodziną zastępczą

Kim jest rodzina zastępcza ?

Rodzina zastępcza jest formą opieki nad małoletnim dzieckiem, którego rodzice biologiczni z różnych przyczyn nie mogą dziecku zapewnić opieki i wychowania. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie postanowienia sądu rodzinnego.

Najczęściej do rodzin zastępczych trafiają dzieci, których rodzice mają zawieszoną albo ograniczoną władzę rodzicielską. W rodzinie zastępczej dziecko pozostaje zwykle czasowo do momentu unormowania jego sytuacji życiowej.

Rodzina zastępcza nie jest rodziną adopcyjną! Opieka zastępcza to nie to samo co bycie rodzicem i opiekunem dla własnego dziecka. Wobec rodziny zastępczej nie powstaje obowiązek alimentacyjny wobec dziecka przyjętego do rodziny, jak również nie dziedziczy ono po rodzicach zastępczych. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej podlega wsparciu i nadzorowi ze strony powiatowego centrum pomocy rodzinie i sądu.

Wyróżniamy trzy rodzaje rodzin zastępczych :

- rodziny zastępcze spokrewnione – tworzą je wstępni (dziadkowie) i rodzeństwo dziecka,
- rodziny zastępcze niezawodowe – tworzą je osoby niespokrewnione z dzieckiem oraz krewni nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- rodziny zastępcze zawodowe, w tym :
 - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której umieszcza się dziecko do czasu unormowania jego sytuacji, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy,
 - zawodowa specjalistyczna, w której umieszcza się dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub dzieci w ramach postępowania w sprawach nieletnich oraz małoletnie matki z dziećmi.

Kto może pełnić funkcję rodziny zastępczej ?

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzony zarówno **małżonkom** jak i **osobie niepozostającej w związku małżeńskim**, jeżeli osoby te spełniają następujące warunki:

- dają rękojmię należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej;
- mają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- nie są lub nie byli pozbawione władzy rodzicielskiej, nie są ograniczeni we władzy rodzicielskiej ani też władza rodzicielska nie została im zawieszona;
- wywiązują się z obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, gdy ciąży na nich taki obowiązek z mocy prawa lub orzeczenia sądu;
- nie są chore na chorobę uniemożliwiającą sprawowanie właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało stwierdzone zaświadczeniem lekarskim;
- mają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania;
- uzyskały pozytywną opinię ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania

Powyższe wymogi muszą spełniać zarówno kandydaci spokrewnieni jak i niespokrewnieni.

Jak zostać rodzicem zastępczym w powiecie jarosławskim?

Osoby zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub prowadzeniem rodzinnego domu dziecka powinny zgłosić się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu. Kandydaci umawiani są na spotkanie i rozmowę wstępną. Podczas spotkania pracownik PCPR udziela szczegółowych informacji dotyczących procedury kwalifikowania, niezbędnych dokumentów, warunków wymaganych od kandydatów do uzyskania statusu rodziny zastępczej oraz specyfiki funkcjonowania rodzin zastępczych, w tym trudności w pełnieniu funkcji opiekuna zastępczego.

Osoba decydująca się na procedurę kwalifikacji składa w PCPR w Jarosławiu następujące dokumenty:

- 1) pisemny wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka o skierowanie na szkolenie,
- 2) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych,
- 3) oświadczenie o posiadaniu zdolności do czynności prawnych, dotyczące władzy rodzicielskiej oraz

- obowiązku alimentacyjnego,
- 4) zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia kandydata wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
 - 5) oświadczenie o niekaralności, (kandydat wypełnia formularz do Krajowego Rejestru Karnego, natomiast PCPR kieruje do KRK zapytanie o udzielenie informacji o osobie),
 - 6) zaświadczenia o zatrudnieniu oraz o dochodach za okres trzech miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku.

Zainteresowani odbywają rozmowę z psychologiem PCPR w Jarosławiu w celu sporządzenia opinii o posiadaniu przez kandydatów predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Psycholog przeprowadza badania psychologiczne na podstawie rozmowy oraz testów psychologicznych, pozwalających określić predyspozycje psychiczne i osobowościowe kandydatów oraz kompetencje wychowawcze. Na podstawie badań psycholog sporządza opinię. Niniejsze badanie odbywa się w siedzibie PCPR bądź w miejscu zamieszkania kandydatów.

Po złożeniu przez kandydatów stosownych dokumentów, pracownik PCPR udaje się z wizytą do domu kandydatów w celu ich bliższego poznania, ustalenia warunków bytowych i mieszkaniowych. Na podstawie wizyty sporządzana jest opinia.

Po zebraniu dokumentów oraz konsultacji z psychologiem, organizator rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu dokonuje analizy sytuacji rodzinnej, osobistej i majątkowej kandydatów na podstawie której kieruje lub nie kandydatów na szkolenie.

Kandydaci którzy uzyskali pozytywną opinię, zostają zgłoszeni do udziału w szkoleniu. Natomiast w przypadku stwierdzenia braku spełniania przez kandydatów wymogów określonych w ustawie – odmawia się skierowania kandydatów na szkolenie.

Aktualnie szkolenie kandydatów prowadzone jest przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie Oddział Ośrodek Adopcyjny.

Czy rodzina zastępcza może liczyć na wsparcie finansowe ?

Podstawową formą pomocy finansowej jest świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. Przysługuje ono na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej.

Wysokość świadczenia wynosi:

- 694 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 1052 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej

Ponadto może zostać przyznany dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka. Przysługuje on wówczas, kiedy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, a także wtedy, gdy dziecko umieszczono w rodzinie w trybie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Wysokość dodatku wynosi 211 zł miesięcznie.

Rodzinie zastępczej mogą zostać przyznane również inne formy wsparcia finansowego jak:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;
- świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – przyznawane jednorazowo;
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki, które przysługiwać może jednorazowo lub okresowo.

Ponadto – jednak tylko w przypadku rodzin zastępczych zawodowych – rodzina, w której wychowuje się co najmniej 3 dzieci może otrzymywać środki finansowe na utrzymanie lokalu/domu jednorodzinne.

Rodzinom zastępczym przysługuje również na każde umieszczone w nich dziecko, które nie ukończyło 18 roku życia dodatek wychowawczy „500+” oraz świadczenie z programu Dobry Start „300+”.

Rodziny zastępcze objęte są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu wsparciem psychologa, prawnika oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu ul. Jana Pawła II 17 (budynek Starostwa Powiatowego), II piętro pokoje 212 – 217 zaprasza osoby chętne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Tutaj otrzymają Państwo wszelkie informacje dotyczące procedury przygotowawczej i kwalifikacyjnej jak zostać rodziną zastępczą

**Starosta Jarosławski zaprasza mieszkańców do korzystania
z darmowej pomocy prawnej, w tym także z mediacji**

Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie i nieodpłatna mediacja przysługuje osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającej innych osób w ciągu ostatniego roku

Zapisy: tel. (016) 624 62 62 w dni robocze w godz. 7.00 do 15.00

e-mail: kontrola@powiat.jaroslaw.pl

*Artykuł publikowany jest w ramach edukacji prawnej prowadzonej na rzecz mieszkańców Powiatu Jarosławskiego
przez Starostę Jarosławskiego*

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

